

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre
2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.

Felelős szerkesztő és kiadó: DINKREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cselekmények, Kossuth Lajos-utca 14. sz.
Hírdetés díja előre fizetendő.

Havas ég alatt.

Kívül a hideg szél
Sűrű apró pelyhet csapdöz ablakomba;
Benn fagyott virágok: a szeszélyes télnek
(Arany János.)

Mostanában ha kitekintesz ablakodon, behavazott háztetőkön, zuzmarás faágakon akad meg szemed. Ha a szabadban jársz kelsz, hófűvában veszik el lépted nyoma. Ha lakóhelyeden kívül, a határba visz utad, szerte-szétjéi fehér hómezőn siklik végig tekinteted. Találódan mondja Petőfi: »Mint befagyott tenger, olyan a sík határ.« Hó itt, hó ott, mindenütt csak hó. A természet valóságos hóvilággá változott. Ilyennek képzeljük el az eddigi méretben Szibéria hómezőit. A természet a csendnek és halálnak birodalma lett. Fehér szemfödővel kiterítve fekszik a firmamentum szürke baldachinjá alatt. Halotti csendjél csak egy-egy didergő varjú kárógása zavarja meg. Szinte tollhegyre kíváncsozik most újságlémanál: a hó.

Oh, de csodálatosan szép most a természet. A káprázlató pompának lüdüklő ragyogásával díszíti az erdőt, mezőt. Valóságos álomvilág. Nincs olyan festő, aki ezt a képet híven megpingálni tudná. A természetbarát nem tud betelni szépségével. A hó mindent beborít, mindent begyönyörít. A síkság még inkább síkság lesz a fehér hótepel alatt. A fák csillognak, ragyognak az olykori napsütésben, mintha millió gyémánt szórna rájuk fényt. Nagy ritkán egy-egy tévelygő madár száll valamelyik ágra s ilyenkor, hideg reggelen, mintha sugárzó himpor hullana alá. A hold hideg fényében egymáshoz bujósztó hóval borított bogárházak mintha

volnának és mintha út sem vezetne hozzájuk.

»Országot... nor az hósi
A mezőt borító hólapályon?
Ít amott, ha látszik ár nélküli bo-
lyngói

Egy magányos lábnomom.

Csak a házak felett imbolygó
felfeszélyes árnya, hogy
van bennük. Mit csinálnak ilyen-
kor az ég madarai? ... A holló,
varjak ott gubbasztanak a
falu alatti kis erdő targoncáin.
A verebek és egyéb, nálunk

telelő kisebb szárnyasok behúzódnak a házak közé s a szalmakazlak alá. A szegény künymaradtok szenvedik a tél minden kegyetlenségét.

Bizony, bizony, nyakunkra ült télapó. Senki sem hívta, mégis megjelent. Rövid megszakításokkal olyan sűrű rajokban hullanak a hópétek, mintha el akarnák temetni földanyánkat. Mint a költő mondja: »Hull, hull a hó, mint egy bus átok terhétől a táj elalél.« Az idei tél valóságos hórekordot produkált. Egyébként épen olyan, mint a tavalyi, csak gazdagabb a hóban. Arca komor, mint a vén embereké, akik unják magukat s azt sem szeretik, ha má o' vigadnak. Néha ázik, néha fázik. Neki már kevésbé telik öröme s van gondja rá, hogy mást is megfosszon mindentől. Ha megunja magát, hullatja a hideg esőt s majd meg aztán a kertet, mezőt, utakat, vastag lepedővel teríti le, hogy az ember ne lássa a mezőn a tavaszt ígérő zöld vetéseket. A kis patak beszédes száját befogja dermedt jégkézzel. A fákra zuzmará rak; hadd higgyük, hogy haragszunk ránk, miért fosztottuk meg gyümölcsüktől. Óvé, a vén haragos télapóé most a diadal az egész természet felett!

Azt hiszi télapó, hogy kifogott rajtuk is? Csalódik. Mi nem azért vagyunk emberek, hogy velünk olyan könnyen bánjon ell Nézzen csak be a házukba. Láthatja, hogy ide sem a hava, sem a hidege be nem megvéd hidegtől, hótól, esőtől gondosan épített házuk s benne kellemes melegét árasztó kandallónk. És Ott télapó másutt is csalódás éri! Lám csak, ha a kis patakot elzárta, a folyó kifogott az ön hidegjen, mert a jégkéreg alatt szép csendesen, tovább-tovább folydogál. Haragszik télapó, hogy okosabb az ember önnél s azért rázza újból és újból torzonborz szakállát, hogy hóborítsa a jeget s kedvét vegye az embereknek? Ezzel

sem boldogul! Tekintsen csak be abba a nagy „emeletes háza” amelynek ablakai oly fényesen világítanak be a sötétben! Vajjon miért sereglenek oda az emberek? Miért szól a zene oly csapongó vidámsággal? Azért, hogy mulassanak, szórakozzanak s özzék a bűt, amelyet ön rájuk akart tenni.

Látom, hogy még mindig bizik az erejében s azt hiszi, hogy a szabadban azért nem látja a gyerekek seregét hancurozni sehol, mivel ők most bántatba merülve szumorkodnak lakásuk falai között. Ebben is teljesen csalódtik. Nézzen csak amoda, a folyó vagy a tó bátára. Télapót ott is kijátszák, mert dombról, lejtőről vígan ereszkednek alá s mert a jégen vígan

korcsolyáznak ifjabbak és öregebbek! Így aztán a hidegnek még a nevét is elfeledik. Mert tudja még ön télapó, hogy ez a sport a legjobban melegítő időz, a legjobb analomó, s a legjobb testedző s ezzel egészség javító.

Mindezekből láthatja télapó, hogy mi ha didergünk is, nem haragszunk önre, sőt köszönjük, hogy megjelent köztünk, mert különben sohasem tudtuk volna meg, hogy mi emberek, milyen erősek és gondosak lehetünk!... Dehogy! — Mi nem haragszunk önre. Csak álljon tovább, de nem túlsoká s ha most megpöngi köztünk, jöjjön el majd jövőre is s tanítson meg egy-és más jó dologra.

B-h V-e.

szentmártoni Radó Lajos országgyűlési képviselőnk nagy beszéde a vármegyei közigazgatási bizottságban.

A vármegyei közigazgatási bizottság szerdán tartott első ülésén népszerű országgyűlési képviselőnk, szentmártoni Radó Lajos két nagyvadású beszéde hangzott el. Az első a vas megyei gazdasági felügyelőség tevékenységéről és a tenyészbika szűkelet biztosításáról szólt. Ezen beszédében rámutatott arra, hogy a gazdasági felügyelőség munkásságát elismerle a minisztérium országos állattenyésztési felügyelősége, mert elismeréssel nyilatkozott a vasi állattenyésztés fejlődéséről. Szerinte ezt a fejlettséget halhatosan lehetne fokozni, ha a minisztériumban jóváhagyják azt a régebben alkotott szabályrendeletet, amely a szarvasmarha fejeltetés érdekében külön adó kivetést tenni lehetővé a tehének után. Horváth Kálmán dr. alispán magáévá

tette Radó Lajos mondványát azzal, hogy a közigazgatási bizottság feliratban sürgesse meg a szabályrendelet jóváhagyását, ami a pézsgyminiszter elutasító álláspontja miatt nem történhetett meg eddig. Végül felkérte az alispán a vármegyének az országgyűlés mindkét házában levő tagjait, hogy a feliratot eljes erővel támogassák.

Második felszólalásában szentmártoni Radó Lajos arra kérte az alispánt, hogy a szállal kerő vándorlókat a községi előjárásoknak ne szabadítsák rá a nagyobb gazdaságokra, amikor a szőlő és körtefásjás külföldön olyan veszélyes méreteket ölt, hogy az ilyen vándorlók behurcolása ezen veszedelmes betegségeket hozzanak is. Biztosítsanak a községekben istállókon kívül valamilyen szállást a vándorlóknak.

Az alispán rögtön válaszolt a felszólalásra és megígérte ezen rendelet kiadását.

Szentmártoni Radó Lajos vármegyei munkásságát nem lehet kellőképpen méltatni, mert hosszú idő óta részvevő a vármegyei

Országgyűlési képviselőnké váló megválasztása óta sem csökkent, sőt jelentősen fokozódott és nagy tekintélyenél fogva irányító és alkotó erejű munkát végzett. Pedig képviselői megbízása is nagyon erősen igénybe veszi munkásságát, de a vármegyéje iránti érzelt szeretete az erő, amely csak fokozza az ő elismerést közéleti tevékenységét.

Vásártér marad a helyén.

Nyugodalansággal fogadta Cellőmölki polgársága azt a köznyelvi hírt, hogy a megszokott, kitűnő leírású vásártér meg gondolatlanul tényleg helyezze el. A képviselőtestület többsége került az a józan felismerés, hogy rettentő sokat veszítenek Cellőmölki polgársága, kereskedelme, ipara, ha vásártérüket meg gondolatlanul valóban kihelyeznék.

A képviselőtestület kiküldött egy bizottságot: dr. Pleinits Ferenc, Halász Gyula, Csoknyay József, Nagy Imre gazdász, Dr. Bisiczky András személyében a vásártér ügyének a helyi és a földmívelésügyi minisztériumban való eljárás és a szükséges hitelek előteremtése céljából. Ez a bizottság előszörban ellene volt a mai vásártér kihelyezésének, azért mielőtt további lépést tett volna, kihallgatást kért és kapott Ostffy Lajos dr. főispánnál. A bizottságot múlt év április 25 én fogadta a főispán, a bizottsággal hosszasan elbeszélgetett a dolgról, végül is olyan nézet alakult ki, hogy a vásártér esetleg a helyén maradhat olyan elrendezéssel, amit a bizottság ajánlott, hogy t. i. a körház 1000 négyzetű befalított területet nap a vásártérből, a vásártérrel a mai godrós, de feltöltendő területre tolják, a lóvásártér kibővítik. A vásártérnek ilyen való elrendezésével 2000 négyzetű terület nyereség áll elő a vásártér javára.

Amak idején örömmel adtuk tudtára polgárságunknak ezt az örömhírt, mely a mai napon már elő

A képviselőtestületnek egy közbizonyos közgyűlésen Csoknyay József helyszínrájjal felszerelt és megindokolt indítványt terjesztett elő, melyben kérte, hogy a főispánnál történt megbeszélés alapján mondja ki a gyűlés, hogy a vásártérrel a fent elmondott módosításokkal a mostani helyén kívánja meghagyni. A képviselőtestület egyhangú határozata felértelt a vármegyére, annak kiszáradása január 10 én jóváhagyta a községi határozatot.

De hogy a vásárállás hosszasan tartó ügye ránközve kedvező elintézéshez juthatott, kizárólagos érdeme elismerésben Ostffy Lajos dr. volt főispánunknak, másodszorban Pleinits Ferenc kormányzó főispánunknak, képviselőtestületi tag, községnek díjazás bajos dolgának minden időben jóindulatú intézőjének.

Dr. Pleinits Ferenc kormányzó főispánunk, úgyis mint a vármegye egyik legtehtélyesebb egyénisége, mindenütt bekapogtatott a vásárállás érdekében, nem ismert fáradságot, aminek azután az eredményét mi cellőmölki polgárok osztatlanul élvezték és a község megkariáltott kb. 60.000 P-t.

Pajzstetvek kötelező írtása.

Ittan dolgosra váltak tudtára Cellőmölki polgárságának, hogy büntetés terhe mellett vezessék el február elejére a pajzstetvek

ságának nagyobbik részét meg lehet majd bűntetni, mert az bizonyos, hogy az írtást kevesen végik majd el, mert sokan nincsenek olyan helyeken, máskor meg azt sem tudják, hogyan lehet írtani ki azokat. Igen régen megírv, de csak újabban észrevett veszedelmes fellélemégeket. A kijáratba helyezett bűntetés helyett inkább az utabiztosításokat kellene megadni, hogy mivel, mimódon írtanak ki, mert igen sokan nem ismerik a módokat sem. Mármost, az

előjárásnak kellene gondoskodni arról, hogy legyen a községnek olyan alaposan betöltött permeterző csapata, aki minden időben rendelkezésre áll, tudja a módokat, ismeri az eszközöket és van lelkiismerete jó munkát is végezni. Mert a községnek a mai permeterző berendezése nem felel meg a kívánalmaknak, nem teljesen megbízható. Ez ez azért van, mert naponként változnak a permeterző munkások, akikől nem is lehet megbízható jó munkát várni. Már pedig kidobott pénz, ha sem a munka, sem az anyag nem tökéletes. Meg, azután a községi permeterző igen drága. Ha valaki saját maga szerzi be a permeterző anyagot, maga készíti el, épen a felért permeterzőt meg a fajt, miután a községi munkásokkal tételi meg. Mert azt is tudni kell, hogy csak a frissen készített permeterző anyagnak van meg a kívánt hatása és akkor, ha azt annak rendje módja szerint adagolják a fákra. Ebből az következik, hogy a község emberének a permeterző szereket ott a helyszínen kell elkészíteni, ahol a permeterzés történik. Az is hiba, még pedig főbenjáró hiba, hogy a községnek nincsen olyan szakembere, aki a permeterzőt állandó és szakzerű ellenőrzésével megbizra. Ingyenes szolgálatot ilyen fontos munkára nem lehet igénybe venni.

Újabban olvassuk a napilapokban, de különböző szaklapokban, hogy a nagyobb községek és városok alaposan megszervezik a gyümölcsfa gondozást, még ráfizetés árán is, mert a jó gyümölcsstermesben nagy természeti jövedelem, vagy egészségügyi probléma van összpontosulva.

Ha majd a község megszervezi a jó és olcsó védekezést, akkor bűntetés kijáratba helyezése helyett majd ezt lehet kibírdetni, hogy aki nem végzi el kellő időben a védekezést, a község szakemberei végzik el a vétkes tulajdonos tsérhére. Mert tessék elhinni, hogy dorongolással, büntetéssel semmire sem megyünk.

A nagyközég érdekeit veljűk szolgálni ezzel a cikkel, ugyanazok azt a célt szolgálják, ha tudniadjuk, hogy a pajzstetvek, vértetvek írtását legjobb eredménnyel végazhatjuk el a lombtakadást megelőző 2-3 héttel előbb, jó permeterző anyag a 15-20 százalékos gyümölcsfa karbolenum is lehet.

Újabban igen hatásosnak mondják a Schell tetveket beszerezhető permeterző anyagot. Ilyen itt Cellőmölkiön is kapható, akik eddig használták, jónak, hatásosnak mondják. Hogy milyen százalékokban kell keverni, azt az eladó megmondja, van erre kinyomatott utasítás is.

A gazdák és a gazdasági cselédek figyelmébe.

A kormány az 1935. évi második törvényekkel újra szabályozta a gazdasági éves cselédek szolgálati idejét. Az új törvény szerint a gazdasági cselédek szolgálati éve minden év május 1-én kezdődik tekintet nélkül arra, hogy konvenció-e, vagy bentkosztos. Ha február 1 ig a gazda vagy a cseléd nem jelenti ki, hogy a

újltan nem kezd, akkor a törvénytől további egy évvel meghosszabbítottnak kell tekinteni a felmondás tehát két hónap. Mivel az új törvény rendelkezései meg nem mentek át egészen a köztudatba és a felek szolgálati éveknek meg kell a szerződés felmondása a régi szokás szerint eszközök, miből kellemtelen perok keletkeznek, nyomtatékosan felhívjuk a gazdák és a gazdasági cselédek figyelmét a törvény rendelkezésének beírására.

Rádió, villamossági felszerelések

NAGY ÁLLÁS Közös kerékpárok! Irógépek, varrógépek, kerékpárok olcsón és szakszerte javítottak Nagy József műszerésznél Cellőmölki, Kossuth-utca

H I R E K.

Plébanai kivonás. Grösz József apostoli adminisztrátor Racz József plébanosa helyettesít Burgó plébanosát nevezték ki. A kiváló tehetséges fiatal pap kivonásán beállított is örömmel tölti el, mert egyidejű kemencesihályfai káplán is volt és a kemencesihályfai róm. kat. egyházmegyének már akkor is egyik legtehtélyesebb tagja volt. Egyházi munkássága és szociális tevékenysége folytán méltán megérdemli ezen kitüntetést, amelyben főpásztorja részesítette.

Meghalt Ajkay Zoltán. Rövid szenvedés után elhunyt Ajkay Zoltán osztrágyasszonyfi nagybirtokos, szőlőmánya elvégzése után Ostffy Lajos főispán gazdálkodott, majd a háború ki törésekor hadba vonult és ott mint huszárlőhadnagy teljesített szolgálatot. A világháború után ismét visszavonult birtokára, azonban nagy elfoglaltsága mellett élénken bekapcsolódott a vármegyei közéletbe és csakhamar a törvényhatósági bizottság egyik számoltató és jelentős tagja lett. Éveken át a vármegyei tiszoltó szöveteségnek is alelnöke volt, itt is élénk tevékenységet fejtett ki. Hosszú időn át betegeskedett, előbb a szombathelyi kórházban, majd Budapesten kezelt hájára orvoslást, azonban minden hiába való volt, csülörtökön 64 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz. Ötgyögye, öt fia, kiterjedt és előkelő rokonság, között Ostffy Lajos dr. nyug. főispán, felsőházi tag, unokatestvérét gyászolják.

Tűzrendészeti hír. A járási tűzrendészeti felügyelő minden héten csülörtökön a főszolgabírói hivatalban hivatalos napot tart, amelyen tűzrendészeti ügyekben hozzá forduló tiszoltó parancsnokok és magánlelek elkereshetik.

Káplán áthelyezés. Grösz József püspök Radvány Mihály alsósági káplánt hasonmindségben Községre áthelyezte.

Halálhír. Súlyos csapás érte városunk egyik régi köztisztviselőjén álló családját, a Klaffi családát, annak egyik közszeretében álló tagja, Özv. Klaffi Gyuláné szül. Fejes Julianna tegnap déli 12 órakor 74 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunyt életében mindig a munkának és az egyházának élt, mint családanya, szerető rokon, a szegények és szűkölködők jótérvője volt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Gyarmati tér 4. sz. gyászházban. Hét gyermeke, között Klaffi Mihály MÁV írodatiszt, 12 unokája, 2 veje és 8 menyje, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják.

Művelődési tanfolyam Keme pánja községben egy művelődési tanfolyam nyílt Poller Erzsébet januári okl. tanfőnök vezetésével. A tanfolyam tárgyköre: A nő és szerepe, az ideális nő tulajdonságainak

Azonkivül foglalkozik a tanfolyam a kettős szentör jelentőségével, melynek megismerése mindnyájunk feladata. A tanfolyam február 6-án méltó keretekben — Anyak napjával fejeződik be.

Elhunyt földbírtokos. Az elmúlt vasárnap hosszas betegség után elhunyt Kemencesihályfai Huber Sámuel ottani földbírtokos 68 éves korában. Az elhunyt nemcsak Kemencesihályfai, hanem az egész Kemencesihályfai községi köztisztviselői volt egyik jelentős és köztisztviselőben álló tagja. Nemcsak a község életében, hanem a napi politikában is élénk részt vett és a cellőmölki választókörlet függetlenségi pártjának egyik tanfőnök-talán híve volt. Kedden délután 2 órakor keletre utazó utjára órási és mély részvét mellett az egész község osztatlan részvéte. Szabó István ar. lelkész magasszónyáról gyászbeszédében méltatta az elhunyt orsz. életét és köréleti munkásságát. Ötgyögye 5 gyermeke, között dr. Huber György kemencesihályfai segédjegyző és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Templomelőrek helyett bold tovajak. A cellőmölki apatági templom Szent Antal parancsának kifosztásával kapcsolatban a esendőrség több gyanus és számbajonétó egyént fogott vallástól a, köztük Mógor Lajos kereskedősegédet is, akik azzal terelték mazukra a figyelmet, hogy az utóbbi időben a keresztükön képet sokat dárítottak és kiltettek. A két fiatal ember kerekon tagadta a templomi betörést, de végül is a keresztükön képe súlya alatt Mógor Lajos azt a meglepő vallomást tette, hogy társával, Balkai Ernővel évek óta füstöztették már a cellőmölki Regős Testvéréi divatárú üzletét, ahol ők alkalmazásban voltak. A két fiatal ember a lopásokat úgy követte el, hogy a gazdájuk rövid távolléte alatt a különböző rövid és divatárú cikkéket összeszomogoltak és azaz hazaszállított, vagy egyszerűen előre ösz szabeszedtek az ismerőseikkel, akik amikor vásárlás ürügye alatt behíltottak az üzletbe és onnan távoztak, a csomagjaikban olyan dolgokat is elvittek, amelyeket ő a gazdájuknak nem számítottak. A lopott holmikat értékesítették, a kicsempézzelt áruk után kisebb-nagyobb öszzegetek kaptak a így toltak a költészen dárítókra. A meglepő vallomás után a esendőrség a két alkalmazott és mintegy 20 úrgazda lakánon hazatáratat tartott a eszidő közél 1000 pengő értékű lopott portékát foglalt le bűnjelként. A nyo mozás még tovább folyik a Cellőmölkiön nem mindennapos ügyben.

Nyolc évet kapott a szőlőgyilkos. Beszármoltok, bőven arról, hogy a múlt év októberében Cséglén egy leány mint összeszokottosított ifj. Gyarmathy Gábor és Gáncs Zoltán, aminek az lett a vége, hogy Gyarmathy hazaméltat egy vadászgyverést és lenbe állott Gáncs Zoltán háza elé. A sötét udvarban visszont nem vette észre, hogy Gáncs Zoltán

rálított. A nőrétek teljesen öszzeomoltak az idős ember álltástól a így a cellőmölki körházba másnap meghalt. A veszprémi törvényszék most emberöltésért 8 évi fogságra ítélte. Levente-Mé. A helybéli levelek február 6-án a Grif-szálló termében farsangi bált rendeznek, amely bála az előkészületek már nagyban

